

I

Ontsnappingskunst was als magie. Het geheim schuilde in misleiding. Sommige ontsnappingen kwamen tot stand door het creëren van een nauwkeurig geplande illusie, andere waren staaltjes van kracht, durf en flexibiliteit, zowel in geestelijk als in lichamelijk opzicht, en sommige waren een mengeling van beide. Maar wat de methode ook was, het element van misleiding speelde altijd een cruciale rol. En als het om misleiding ging, erkende hij geen meerdere.

De beste misleiding van allemaal was er een waarvan de toeschouwer niet eens wist dat ze plaatsvond. Om dat te bereiken moest je ervoor zorgen dat je afleidingsactie opging in het spectrum van het alledaagse.

In sommige omgevingen was dat lastiger dan andere. Zoals in een kantooromgeving waar alles volgens een vast stramien werkte. Het zou daar moeilijk worden om een afleidingsactie te camoufleren, omdat alles wat afweek zou opvallen en de mensen zou bijblijven. Maar in de gevangenis waren er zoveel onvoorspelbare variabelen: lichtgeraakte personen, complexe machtsstructuren, onbeduidende geschillen die binnen luttele seconden explosief konden worden en opgekropte frustraties die als een rijpe puist op springen stonden. Er kon elk moment wel van alles losbarsten, en wie zou dan kunnen zeggen of het een geplande gebeurtenis was of alleen maar een van de honderd kleine plaatselijke problemen dat uit de hand was gelopen? Alleen het bestaan van die variabelen boezemde sommige mensen al angst in. Maar hem niet. Voor hem stond elk afwijkend scenario voor een nieuwe kans, een andere mogelijkheid die hij in detail onderzocht totdat hij uiteindelijk de perfecte combinatie van omstandigheden en personen zou aantreffen.

Hij had overwogen een en ander in scène te zetten en een paar

gasten te betalen om een opstootje in de vleugel te veroorzaken. Maar daar kleefden te veel nadelen aan. Om te beginnen was er meer kans op verraad naarmate er meer mensen van zijn plannen wisten. En bovendien zaten de meeste mensen hier vast omdat hun eerdere pogingen tot misleiding hopeloos waren mislukt. Dus dat waren waarschijnlijk niet de geschiktste personen om er een overtuigende voorstelling van te maken. En je kon je reinste stommiteit natuurlijk ook nooit helemaal uitsluiten. Dus van doen alsof kon geen sprake zijn.

Maar het mooie van de gevangenis was dat er nooit een tekort aan pressiemiddelen was. Mannen die vastzaten vielen altijd ten prooi aan angst voor wat er zich buiten de gevangenis afspeelde. Ze hadden geliefden, vrouwen, kinderen en ouders die kwetsbaar waren voor geweld of verleiding. Of alleen al voor de dreiging daarvan.

En dus had hij opgelet en afgewacht terwijl hij informatie vergaarde en die evalueerde om uit te vinden waar de mogelijkheden de grootste kans van slagen hadden. De mensen buiten de gevangenis muren op wie hij een beroep kon doen hadden hem van de informatie voorzien waarmee hij de hiaten in zijn eigen kennis kon opvullen. Het had eigenlijk helemaal niet lang geduurd voordat hij het perfecte drukpunt had gevonden.

En nu was hij er klaar voor. Vanavond zou hij in actie komen. Morgenavond zou hij in een breed, comfortabel bed met veren kussens slapen. De perfecte afsluiting van een perfecte avond. Een kort gebakken biefstuk met een berg knoflookpaddenstoelen en rösti, voortreffelijk omlijst door een fles rode wijn die er alleen maar beter op zou zijn geworden in de twaalf jaar dat hij weg was geweest. Een bord met knapperige Bath Oliver-crackers en een stuk stilton van Long Clawson om de slechte smaak te verdrijven van wat in de gevangenis voor kaas doorging. Vervolgens een lang heet bad, een glas cognac en een Cubaanse Cohiba-sigaar. Hij zou van elke schakering met al zijn zintuigen genieten.

Er drong een scherpe kakofonie van luide stemmen door tot zijn visualisatie, een alledaagse ruzie over voetbal die over de overloop heen en weer kaatste. Een bewaker brulde hun toe dat ze niet zo'n lawaai moesten maken en daarna werd het iets rustiger. Het gepruttel van een radio in de verte vulde de pauzes tussen de beledi-

gingen op en hij bedacht dat bevrijd te zijn van andermans lawaai hem nog beter zou bevallen dan de biefstuk, de drank en de sigaar.

Dat was het enige wat mensen nooit opnoemden wanneer ze hun mening te kennen gaven over hoe vreselijk het in de gevangenis moest zijn. Ze spraken over het ongemak, het gebrek aan vrijheid, de angst voor je medegevangenen en het verliezen van al je persoonlijke comfort. Maar zelfs de fantasierijksten onder hen hadden het nooit over de nachtmerrie van het verlies van stilte.

Morgen zou die nachtmerrie voorbij zijn. Dan kon hij zo stil of zo luid zijn als hij wilde. Maar het zou zijn lawaai zijn.

Nou ja, grotendeels het zijne. Er zouden ook andere geluiden zijn. Geluiden waar hij naar uitkeek. Geluiden die hij zich graag mocht voorstellen als hij iets nodig had om het te kunnen volhouden. Geluiden waarvan hij zelfs langer had gedroomd dan dat hij zijn ontsnappingsroute aan het voorbereiden was geweest. Het geschreeuw, het gesnik en de gestamelde smeekbeden om genade die nooit zou komen. De soundtrack van vergelding.

Jacko Vance, moordenaar van zeventien tienermeisjes en een politieagent in functie, een man die ooit tot de meest sexy man op de Britse televisie was verkozen, kon amper wachten.

De forse man zette twee grote, tot de rand gevulde glazen koperkleurig bier op tafel. ‘*Piddle in the Hole*,’ zei hij terwijl hij zijn brede lijf op een kruk liet zakken die uit het zicht verdween onder zijn dijen.

Dr. Tony Hill trok zijn wenkbrauwen op. ‘Daag je me nu uit voor een plaswedstrijd? Of moet het soms humor uit Worcester voorstellen?’

Rechercheur Alvin Ambrose hief zijn glas bij wijze van toast. ‘Geen van beide. De brouwerij staat in een dorp dat Wyre Piddle heet en daarom denken de inwoners dat ze zich dat woordgrapje wel kunnen veroorloven.’

Tony nam een grote slok bier en keek vervolgens nadenkend naar zijn glas. ‘Oké,’ zei hij, ‘het is een best biertje.’

Beide mannen gunden het bier een moment respectvolle stilte, waarna Ambrose zei: ‘Ze heeft mijn baas ontzettend kwaad gemaakt, die Carol Jordan van jou.’

Zelfs na zoveel jaar kostte het Tony nog altijd moeite zijn gezicht in de plooi te houden wanneer Carol Jordan ter sprake kwam. Maar het loonde de moeite daarvoor zijn best te blijven doen. Om te beginnen wilde hij zichzelf nooit in een kwetsbare positie plaatsen. Maar belangrijker nog: hij had het altijd onmogelijk gevonden te definiëren wat Carol voor hem betekende en hij was niet van plan anderen de kans te geven overhaast verkeerde conclusies te trekken. ‘Ze is niet mijn Carol Jordan,’ zei hij mild. ‘Carol Jordan is eerlijk gezegd van niemand.’

‘Je zei dat ze hier bij jou in huis zou komen wonen als ze de baan zou krijgen,’ zei Ambrose zonder het verwijt in zijn stem te verbergen.

Een onthulling waarvan Tony nu zou willen dat hij hem nooit

had gedaan. Hij had het zich laten ontvallen tijdens een van de gesprekken laat op de avond waarin deze onwaarschijnlijke vriendschap tussen twee behoedzame mannen die weinig met elkaar gemeen hadden werd beklonken. Tony vertrouwde Ambrose, maar dat betekende nog niet dat hij hem wilde toelaten in het doolhof van tegenstellingen en complicaties dat voor zijn emotionele leven doorging. ‘Ze woont nu ook al als huurder in het souterrain van mijn andere huis. Dat komt op hetzelfde neer. Het is een groot huis,’ zei hij met neutrale stem, maar zijn hand spande zich om het glas.

De ogen van Ambrose vernauwden zich iets in de hoeken, maar de rest van zijn gezicht bleef uitdrukkingloos. Tony vermoedde dat het politie-instinct in hem zich afvroeg of hij moest aandringen. ‘En ze is een zeer aantrekkelijke vrouw,’ zei Ambrose uiteindelijk.

‘Dat is ze zeker.’ Tony hief zijn glas naar Ambrose om dat te onderstrepen. ‘En waarom is inspecteur Patterson zo woedend op haar?’

Ambrose haalde een gespierde schouder op met een beweging die de naad van zijn jasje strak trok. Zijn bruine ogen verloren hun waakzaamheid en hij ontspande nu hij veilig terrein betrad. ‘Het gebruikelijke. Hij heeft zijn hele carrière in West Mercia gewerkt, grotendeels hier in Worcester. Hij dacht dat zijn voeten al onder het bureau staken als de positie van hoofdinspecteur zou vrijkomen. En toen liet jouw... hoofdinspecteur Jordan weten dat ze interesse had om naar Bradfield over te stappen.’ Zijn glimlach was zo zuur als de citroenschil op de rand van een cocktailglas. ‘En hoe zou West Mercia nee tegen haar kunnen zeggen?’

Tony schudde zijn hoofd. ‘Zeg jij het maar.’

‘Met een staat van dienst als de hare? Eerst werkte ze bij de hoofdstedelijke politie, daarna deed ze iets mysterieus bij Interpol, vervolgens zette ze haar eigen Team Zwarte Misdriften op binnen het op drie na grootste korps van het land en daarnaast heeft ze ook nog die kloothommels van de contraterrorismediendienst op hun eigen terrein verslagen... Er is maar een handjevol smerissen in het hele land met haar ervaring dat nog steeds in de frontlinie wil staan in plaats van achter het bureau te kruipen. Patterson wist meteen van-

af het moment dat de geruchtenstroom op gang kwam dat hij geen enkele kans meer maakte.’

‘Niet noodzakelijkerwijs,’ zei Tony. ‘Sommige bazen zouden Carol als een bedreiging kunnen zien. Als de vrouw die te veel weet. Ze zouden haar als de vos in het hoenderhok kunnen beschouwen.’

Ambrose grinnikte, een laag onderaards gerommel. ‘Hier niet. Ze zijn hier van mening dat ze het neusje van de zalm zijn. Ze vergelijken zichzelf met die smeerlappen van hiernaast in West Midlands en paraderen rond als pauwen. Ze zouden hoofdinspecteur Jordan als een prijsduif zien die terugkeert naar de til waar ze thuishoort.’

‘Heel poëtisch.’ Tony nam kleine slokjes van zijn bier en genoot van de bittere scherpte van de hop. ‘Maar zo ziet die inspecteur Patterson van jou het niet?’

Ambrose maakte zijn bier grotendeels soldaat terwijl hij over zijn antwoord nadacht. Tony was gewend aan wachten. Het was een techniek die even goed werkte tijdens zijn werk als in zijn vrije tijd. Hij had nooit begrepen waarom de mensen die hij behandelde patiënten werden genoemd terwijl hij de enige was die het geduld van een patiëncespeler moest opbrengen. Iemand die een bedreven klinisch psycholoog wilde worden kon het zich niet veroorloven te veel gretigheid aan de dag te leggen als het ging om het zoeken naar antwoorden.

‘Het is moeilijk voor hem,’ zei Ambrose uiteindelijk. ‘Het is een hard gelag als je weet dat je wordt gepasseerd omdat je tweede keus bent. Daarom moet hij iets verzinnen waardoor hij een beter gevoel over zichzelf krijgt.’

‘En wat heeft hij daarop bedacht?’

Ambrose liet zijn hoofd zakken. In het halfduister van de kroeg veranderde zijn donkere huid hem in een schaduwpoel. ‘Hij uit openlijk kritiek op haar motieven voor de verhuizing en beweert bijvoorbeeld dat ze helemaal geen affiniteit heeft met West Mercia, maar alleen maar jou volgt nu je dat grote huis hebt geërfd en hebt besloten je hielen uit Bradfield te lichten...’

Het was niet aan hem om de keuzes die Carol Jordan maakte te verdedigen, maar niets zeggen was ook geen optie. Zwijgen zou Pattersons verbitterde analyse alleen maar onderschrijven. Het minste

wat Tony kon doen was Ambrose een alternatief geven om in de kantine en de teamkamer naar voren te kunnen brengen. ‘Mischien. Maar ze vertrekt niet vanwege mij uit Bradfield. Dat gaat om bureaupolitiek en heeft niets met mij te maken. Ze heeft een nieuwe baas gekregen die niet geloofde dat haar team zijn geld waard was. Ze kreeg drie maanden de tijd om zijn ongelijk te bewijzen.’ Tony schudde zijn hoofd en kreeg een spottende glimlach op zijn gezicht. ‘Ik zou echt niet weten wat ze nog meer zou hebben kunnen doen. Ze kreeg een seriemoordenaar te pakken, loste in die periode twee coldcase-moorden op en vrijdelde een mensensmokkeloperatie waarbij kinderen ons land werden binnengebracht voor de sekshandel.’

‘Dat is toch een zeer hoog oplossingspercentage te noemen,’ zei Ambrose.

‘Niet goed genoeg voor James Blake. De drie maanden zijn om en hij heeft aangekondigd dat hij het team eind deze maand zal opdoeken en de leden ervan over de algemene opsporingsdienst zal verspreiden. Ze had al besloten dat ze niet op die manier wilde worden ingezet. Dus ze wist al dat ze uit Bradfield weg zou gaan. Ze wist alleen nog niet waar ze naartoe zou gaan. En toen was daar opeens deze baan in West Mercia waarvoor ze niet eens van huisbaas zou hoeven te wisselen.’

Ambrose keek hem geamuseerd aan en leegde zijn glas. ‘Ben je al klaar voor een volgende?’

‘Ik ben nog met deze bezig. Maar het is mijn beurt om te bestellen,’ protesteerde Tony toen Ambrose weer naar de bar liep. Hij zag de blik die de jonge barmeid hun toewierp, een lichte frons op haar zachte gezicht. Hij kon zich voorstellen dat ze een vreemd stel vormden, hij en Ambrose. Een potige zwarte man met een geschorren hoofd en een gezicht als van een bokser van de zwaargewichtklasse, die zijn das wat lossier had gedaan onder een zwart pak dat strak om zijn dikke spieren zat. Zijn ontzagwekkende verschijning zou de meeste mensen aan een heuse lijfwacht doen denken, terwijl Tony er naar hij aannam uitzag alsof hij niet eens in staat zou zijn om zijn eigen lijf te verdedigen, laat staan dat van iemand anders. Hij had een gemiddelde lengte, was tener gebouwd en peziger dan je zou verwachten van iemand wiens voornaamste lichaamsbewe-

ging bestond uit het spelen van *Rayman's Raving Rabbids* op zijn Wii. Hij droeg een leren jack over een sweatshirt met capuchon en een zwarte spijkerbroek. In de loop der jaren had hij ervaren dat het enige wat mensen zich van hem herinnerden de verrassend sprankelende blauwe kleur van zijn ogen was, die scherp afstak tegen de bleekheid van zijn huid. De ogen van Ambrose waren ook gedenkwaardig, maar alleen omdat ze een zachtheid suggereerden die nergens anders in zijn manier van doen zichtbaar was. De meeste mensen merkten dat niet op, dacht Tony, en lieten zich leiden door hun eerste indruk. Hij vroeg zich af of de barmeid het had gezien.

Ambrose kwam terug met een vers glas bier. 'Smaakt het bier je vanavond niet?'

Tony schudde zijn hoofd. 'Ik ga nog terug naar Bradfield.'

Ambrose keek op zijn horloge. 'Zo laat nog? Het is al tien uur geweest.'

'Ik weet het, maar er is rond deze tijd 's avonds praktisch geen verkeer op de weg. Ik kan in minder dan twee uur thuis zijn. Ik krijg morgen nog patiënten in Bradfield Moor. De laatste afspraken voordat ik hen overdraag aan iemand van wie ik hoop dat die hen zal behandelen als de beschadigde hoopjes mens die ze zijn. 's Avonds rijden levert een stuk minder stress op. Nachtmuziek en lege wegen.'

Ambrose grinnikte. 'Dat klinkt als een countryliedje.'

'Soms heb ik het gevoel dat mijn hele leven een countryliedje is,' mopperde Tony. 'En niet een van de vrolijkste.' Terwijl hij dat zei ging zijn telefoon over. Hij klopte verwoed op zijn zakken en vond zijn mobieltje uiteindelijk in de voorzak van zijn spijkerbroek. Hij herkende het mobiele nummer op het scherm niet, maar gunde het het voordeel van de twijfel. Als het personeel van Bradfield Moor problemen had met een van zijn halvegaren gebruikten ze soms hun eigen telefoon om hem te bellen. 'Hallo,' zei hij op zijn hoede.

'Spreek ik met dr. Hill? Dr. Tony Hill?' Het was een vrouwenstem die aan de randen van zijn geheugen kietelde, maar niet helemaal op zijn plaats viel.

'Met wie spreek ik?'

'Met Penny Burgess, dr. Hill. Van de *Evening Sentinel Times*. We hebben elkaar al eens eerder gesproken.'

Penny Burgess. Hij herinnerde zich een vrouw in een regenjas waarvan ze de kraag had opgezet tegen de regen, met een harde ge-laatsuitdrukking en weerbarstig lang donker haar. Hij herinnerde zich ook hoe hij in de artikelen die op haar naam stonden nu eens als alwetende wijze werd opgevoerd en dan weer als idiote zonde-bok. ‘Beduidend minder vaak dan u uw lezers heeft doen geloven,’ zei hij.

‘Ik doe alleen maar mijn werk, dr. Hill.’ Haar stem klonk een stuk hartelijker dan hun verleden rechtvaardigde. ‘Er is weer een vrouw vermoord in Bradfield,’ vervolgde ze. Ze was ongeveer net zo goed in praten over koetjes en kalfjes als hij, dacht Tony, die de verdere implicaties van haar woorden uit de weg probeerde te gaan. Toen hij geen antwoord gaf, zei ze: ‘Een prostituee. Net zoals de twee van vorige maand.’

‘Het spijt me dat te horen,’ zei Tony, die zijn woorden koos alsof het voetstappen in een mijnenveld waren.

‘Waarom ik u bel... mijn bron zegt me dat er bij deze sprake was van dezelfde signatuur als bij de vorige twee. En ik vraag me af wat u daarvan vindt.’

‘Ik heb geen idee waarover u het heeft. Ik ben momenteel niet operationeel verbonden aan de opsporingsdienst van de politie van Bradfield.’

Penny Burgess maakte een laag keelgeluid dat in de buurt van gegrinnik kwam. ‘Ik weet zeker dat uw bronnen minstens zo goed zijn als de mijne,’ zei ze. ‘Ik kan niet geloven dat hoofdinspecteur Jordan geen weet van deze zaak heeft, en als zij iets weet, dan weet u het ook.’

‘U houdt er zeer vreemde opvattingen over mijn wereld op na,’ zei Tony resoluut. ‘Ik heb geen idee waarover u het heeft.’

‘Ik heb het over een seriemoordenaar, dr. Hill. En als het om seriemoordenaars gaat, dan bent u de man.’

Tony brak het gesprek abrupt af en schoof zijn telefoon terug in zijn zak. Hij sloeg zijn ogen op en keek Ambrose aan, die hem zat op te nemen. ‘Broodschrijver,’ zei hij. Hij nam een flinke slok van zijn bier. ‘Of eigenlijk is ze nog meer dan dat. Carols team heeft haar meer dan eens voor schut gezet, maar ze doet gewoon alsof dat tot de risico’s van het vak behoort.’

‘Maar evengoed...’ zei Ambrose.

Tony knikte. ‘Je hebt gelijk. Je kunt hen respectvol behandelen zonder bereid te zijn hun iets te geven.’

‘Wat wilde ze?’

‘Ze was aan het vissen. Er zijn in Bradfield de afgelopen weken twee straatprostituees vermoord. Nu is er sprake van een derde. Voor zover ik wist was er geen reden om de eerste twee met elkaar in verband te brengen, omdat het om een totaal andere modus operandi ging.’ Hij haalde zijn schouders op. ‘Dat zeg ik nu wel, maar officieel weet ik van niets. Het zijn geen zaken van Carol en zelfs als ze dat wel waren, zou ze geen informatie met me delen.’

‘Maar die broodschrijver vertelt iets anders?’

‘Zij zegt dat er een verband is op basis van de signatuur. Maar dat heeft nog altijd niets met mij te maken. Zelfs als ze besluiten dat ze een profiel nodig hebben, zullen ze er niet mee naar mij toe komen.’

‘Stomme klootzakken. Je bent de beste die er is.’

Tony dronk zijn glas leeg. ‘Dat kan misschien wel zo zijn, maar wat James Blake betreft is intern afhandelen goedkoper en bovendien kan hij dan de zaken in eigen hand houden.’ Een spottend lachje. ‘Ik snap dat wel. Als ik hem was, zou ik mij waarschijnlijk ook niet inhuren. Te veel gedoe voor wat het oplevert.’ Hij schoof zijn stoel achteruit van de tafel en stond op. ‘En met die vrolijke kanttekening ga ik maar eens de autosnelweg op.’

‘Is er niet een deel van je dat zou willen dat je daar op die plaats delict was?’ Ambrose dronk zijn tweede glas bier leeg en stond op, waarbij hij met opzet afstand hield zodat hij niet boven zijn vriend uittorende.

Tony dacht hierover na. ‘Ik zal niet ontkennen dat de mensen die dit soort dingen doen me fascineren. Hoe gestoorder ze zijn, hoe meer ik erachter wil komen wat hen drijft. En hoe ik hen kan helpen met het iets beter laten functioneren van het mechanisme.’ Hij zuchtte. ‘Maar ik heb genoeg van het aanschouwen van de eindresultaten. Vanavond, Alvin, ga ik naar huis en naar bed, en geloof me, er is geen plek waar ik liever zou willen zijn.’